

[Arbejdsministeren]

ler af en bestemt forening, og den fandt, at de foretagne afskedigelser krænkede beskyttelsen af den negative foreningsfrihed.

Domstolen tog derimod ikke stilling til spørgsmålet om eksklusivaftaler som sådanne, men bedømte alene de virkninger, det fik for klagerne, at der blev indgået en eksklusivaftale med arbejdsgiveren.

Domstolen fandt endvidere, at de kontraherende stater i medfør af Menneskerettighedskonventionens artikel 1 bliver ansvarlige, såfremt en krænkelse af en af de rettigheder eller friheder, der angives i konventionens afsnit I, er en følge af undladelse af opfyldelsen af denne forpligtelse i forbindelse med gennemførelse af national lovgivning. I den konkrete sag var det den gældende interne lovgivning, der gjorde den behandling, klagerne var udsat for, lovlig, og det pågældende land (Det forenede Kongerige) fandtes derfor ansvarlig for et heraf følgende konventionsbrud.

Det må efter gældende dansk retspraksis antages, at en arbejdsgiver på de områder af arbejdsmarkedet, hvor der findes eksklusivaftaler, lovligt kan indgå en sådan aftale og derefter foretage afskedigelser af de ansatte på grund af de pågældendes manglende medlemskab af en bestemt organisation.

Dansk ret kan således ikke antages fuldt ud at sikre de aspekter af den negative foreningsfrihed, som er fastslået ved Menneskerettighedsdomstolens afgørelse.

Regeringen fremsætter derfor nærværende lovforslag, idet den betragter det som en selvfølge, at Danmark skal overholde sine forpligtelser efter Menneskerettighedskonventionen. På den anden side skal det understreges, at regeringen ikke med forslaget ændrer mere i den gældende danske retstilstand, end den afsagte dom nødvendiggør.

Efter lovforslaget præciseres beskyttelsen af princippet om den positive foreningsfrihed, og der indføres en beskyttelse af princippet om den negative foreningsfrihed. Omfanget af denne beskyttelse hviler på det hovedsynspunkt, at en lønmodtager lovligt skal kunne nægte at opfylde en arbejdsgivers krav, hvis disse strider mod forudsætninger for arbejdsforholdet, som lønmodtageren med rette kan gøre gældende.

Under hensyn til, at det i visse ansættelsesforhold kan være velbegrundet, at der stilles særlige krav til de ansattes foreningsforhold,

foreslås endvidere en særlig bestemmelse herom.

Ved afskedigelse i strid med lovforslagets bestemmelser skal arbejdsgiveren betale en godtgørelse til lønmodtageren.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg udtrykke håb om, at folketingets medlemmer vil slutte bredt op om forslaget og derved få afsluttet den debat om eksklusivaftaler, som folketinget i de sidste par år har brugt så megen tid på. Jeg skal derfor på regeringens vegne anbefale lovforslaget til folketingets velvillige behandling.

Ministeren for Grønland (Tove Lindbo Larsen):

Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om pension til statens og kommunernes tjenestemænd m.v. i Grønland.

(Lovforslag nr. L 84).

Lovforslaget tilsigter, at der for så vidt angår i Grønland tidligere ansatte statstjenestemænd skal kunne overføres et beløb til De europæiske Fællesskaber, når en tjenestemand fastansættes dér. Ved indtræden i EF er den danske stat forpligtet hertil, og adgangen er for så vidt angår i Danmark tidligere ansatte statstjenestemænd gennemført ved lov nr. 273 af 26. maj 1976.

Efter indførelsen af hjemmestyre i Grønland er statens hidtidige kompetence til regelfastsættelse med hensyn til løn- og ansættelsesvilkår for tjenestemænd, der er ansat under kommunerne i Grønland, overgået til Grønlands landsting. I konsekvens heraf foreslås den grønlandske pensionslov ændret, således at den for fremtiden ikke direkte skal omfatte kommunalt ansatte tjenestemænd i Grønland.

Endelig foreslås, at en maksimeringsbestemmelse for dyrtidsregulering af de grønlandske tjenestemandspensioner m.v. indføres i selve den grønlandske tjenestemandspensionslov.

Forslaget er tiltrådt af Grønlands hjemmestyre, de grønlandske kommuner og statstjenestemændenes centralorganisationer.

Idet jeg i øvrigt med hensyn til lovforslagets enkeltheder henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg herved tillade mig at